

Satu Tanninen

MLL:n Joensuun yhdistyksen 100-vuotishistoria

© Satu Tanninen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa ISBN 9789528023793

Joensuun MLL historia

Tanninen Satu

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu 6 ensimmäinen neuvola

Sivu 7 Esipuhe

Sivu 8 MII rakentaa Suomen ja sen lasten tulevaisuutta,
Sophie Mannerheim kokoavavoima

Sivu 9 Mannerheim suostuu keulakuvaksi, Mannerheimin
lastensuojeluliitto perustettiin.

Sivu 10 Järjestölle laaja ohjelma, Paikallisosastoja perustettiin laajaan
tahtiin

Sivu 11-14 Joensuun osasto syntymäpäivä

Kertomus Joensuun osaston toiminnasta

Sivu 15-17 Lastensuojelun kansainvälinen ulottuvuus

Sivu 18-19 Hampaat kuntoon koko maakunnassa 40-luku

Sivu 20 Maitopisarayhdistyksestä neuvolaksi 1935

Sivu 20 Uima ja hiihtokoulut 50-luvun toimintaa

Sivu 21 Ryhtineuvolatoiminta 1960-luku

Sivu 22 Koululaisten vuosikymmen 1970-luku

Sivu 23 kuva kutsusta

Sivu 24 toinen historiallinen kuva

Sivu 25 Karjalanmaan uutinen 22.3 1979

Sivu 26 Katse tulevaisuudessa kohti ennaltaehkäisevää

Sivu 27-28 Kulttuurin vuosikymmen 1980 luku

Sivu 29 Ekaluokkalaisille omat kummit

Sivu 30 Suvaitsevaisuutta ja perheiden tukemista 1990

Sivu 31 Näkyvää vaikuttamista 1990 luvulla

Sivu 32-33 Kun hätä on suurin apu löytyy läheltä

Sivu 34 Kouluavustajien koulutus, Samassa veneessä kerho

Sivu 35 Koivuniemen kesätoiminta

Sivu 36 Kerho sekä ryhmätoiminta

Sivu 37-38 Liperin MII päiväkodin perustaminen 1999

Sivu 39 2000 luvun alku ja Ensio-projekti

Sivu 40 80- vuotias Joensuun yhdistys

Sivu 41 Kotouttava perhe maahanmuuttajaprojekti

Sivu 43 Perhepilkki, ja vauvakino, 43 Vuonna 2007

Sivu 44 Yhteistyö

Sivu 45 Talous

Sivu 46 Toimintaa 2019

Sivu 47 Kurssi innokkaille nuorille

Sivu 49-56 Kaikenlaista Perhekahvilasta

Sivu 57 Vuoden 2020 toiminnasta

Sivu 59-62 Korona viruksesta, kirjan kirjoittajasta

Sivu 63-69 Valokuvat sekä liiteluettelo lähteistä

Joensuun ensimmäinen neuvola

ESIPUHE

Jokainen aika synnyttää omat lapsensa, näiden lasten kasvuympäristö ja kasvatustavat. Jokaiselle ajalle on tyypillistä omat sosiaaliset ongelmat, jotka heijastuvat perheiden kautta lapsiin ja heidän kasvuympäristöön. Ongelmia pyritään poistamaan erilaisin perhettä- ja lasta tukeviin lastensuojelullisiin toimin. Tarkemmin katsoessa tulee esiin paikalliset olosuhteet ja historiattomuus. Arjen käytännöt pakottavat perheet elämään tässä ja nyt ja harvoin meillä on mahdollisuus katsoa tutkien menneisyyteen ja ajatella mitä edelliset sukupolvet ovat tehneet tulevaisuutemme hyväksi. Onneksi on olemassa ja on ollut olemassa joukko ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita lasten hyvinvoinnista. Yhdistyksemme on lähestymässä suurta 100 vuoden merkkipaalua 22.3.2021 jolloin päällimmäisenä on katsastaa saavutuksia muistella menneitä suunnitella tulevaa ja antaa tunnustusta ansioituneille. Arvioida sitä, millaisten tapahtumien, näkemysten ja sopimusten sekä yhteistyön kautta jotkin käytännöt ovat muokkautuneet juuri sellaisiksi kuin ne nyt tänä päivänä ovat. Mitkä asiat ovat hyvin ja missä meillä on paljon parantamisen varaa. Ihmisille nykyisyys on usein itsestään selvyys, vaaditaan palveluja ja oikeuksia ponnistelematta itse ollenkaan vapaaehtoisen auttamisen puolesta. Nykyiset lastensuojelun käytännöt ovat kehittyneet monien toimijoiden yhteistyön tuloksena. Tehty työ ei ole koskaan ristiriidatonta mutta ei ole silti turhaa aina virheistäin voidaan oppia. Lastensuojelussa, perhetyössä ja varhaiskasvatuksessa järjestöillä on pitkä tärkeä perinne.

MLL rakentaa Suomen ja sen lasten tulevaisuutta

"Työn määränpäänä olkoon, että joka'ainoa Suomen lapsi äidinkohdusta lähtien ja kautta koko kasvinaikansa saa oikeutetun osansa siitä hellyydestä ja huolenpidosta, joka yksinään voi laskea pohjan nuorten kehitykselle hyviksi ja hyödyllisiksi kansalaisiksi".

Näillä tänäkin päivänä ajankohtaisilla sanoilla kutsui kenraali Mannerheim v. 1920 kansalaisia mukaan työhön lasten olojen parantamiseksi. Työ aloitettiin vaikeissa oloissa, jopa kurjuudessa uskoen kuitenkin kansalaisten yhteistyöhön, valistukseen ja lisääntyvän tiedon voimaan. Tämä vetoomus vaikutti erityisesti Joensuun Orpokodin Kannatusyhdistyksen jäseniin, ja niinpä 22. päivänä maaliskuuta 1921 pidettiin kaupungintalolla yleinen kokous asiasta kiinnostuneille. Juuri tässä kokouksessa perustettiin MLL-Lastensuojeluliiton Joensuun paikallisosasto.

Vuonna 1920 Suomessa oli kolme miljoonaa asukasta, josta miljoona oli alle 15-vuotiaita. Suuri osa lapsista kärsi puutteesta ja lapsikuolleisuus oli suurta, joka kymmenes lapsi kuoli jo vauvana. Sosiaalihuolto oli kuten muutkin hallinnonalat vielä rakennus- ja korjausvaiheessa.

Sophie Mannerheim kokoava voima

Marsalkka Mannerheimin sisar, sairaanhoitaja Sophie Mannerheimiä kosketti yksinäisten äitien ahdinko ja vuonna 1917 hän perusti yhdistyksen auttamaan äitejä ja heidän lapsiaan. Ruotsista saadulla avustusrahalla, Sophie Mannerheim osti kiinteistön Toiselta Linjalta Kalliosta, jossa äitien turvakoti aloitti toiminnan vuonna 1918.

Maaliskuussa 1918 Sophie Mannerheim kokosi työryhmän pohtimaan maan lastensuojeluongelmia. Ryhmän kantavana voimana oli kouluneuvos Erik Mandelin. Mandelin julkaisi jo syksyllä 1919 lastensuojeluohjelman, jossa hän painotti ennaltaehkäisevää työtä.

Kenraali Mannerheim suostuu keulakuvaksi

Sophie Mannerheim ja Erik Mandelin esittelivät työryhmänsä suunnitelman Sophien veljelle, kenraali Carl Gustaf Mannerheimille. Suunnitelma oli hyvin laaja ja siihen sisältyi mm. neuvolaverkoston luominen ja erilaisten laitosten perustaminen. Kenraali Mannerheim epäröi. Oleellinen sykäys liiton perustamiselle, oli lastentautiopin asiantuntijan, dosentti Arvo Ylppön mukaantulo.

Syyskuussa 1920 tämä ydinjoukko istui kenraalin kotona keskustelemassa maan lastenhoidon tilanteesta. Päädyttiin perustamaan kansalaisjärjestö, johon kaikki voisivat kuulua.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto perustettiin 4.10.1920

Perustava kokous pidettiin 4.10.1920 kenraali Mannerheimin kotona Helsingin Mariankadulla. Järjestölle annettiin nimeksi Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliitto. Kenraali Mannerheim nimettiin liiton kunniapuheenjohtajaksi. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Sophie Mannerheim, varapuheenjohtajaksi Arvo Ylppö ja sihteeriksi Erik Mandelin. Kanslia perustettiin kenraali Mannerheimin kotiin ja sitä johti Erik Mandelin kouluhallituksen virkansa ohessa.

Järjestölle laaja ohjelma

Mandelin ja Ylppö olivat valmistelleet järjestölle ohjelman. Lähtökohtana oli, että kaikkia lapsia oli hoidettava hyvin ja että kaikilla lapsilla oli oikeus asiantuntevaan huoltoon. Ohjelman lisäksi Mandelin ja Ylppö suunnittelivat organisaation ja säännöt. Liiton muodostivat keskusjärjestö ja paikallisosastot, jotka olivat itsenäisiä rekisteröityjä yhdistyksiä ja sitoutuivat noudattamaan liiton ohjelmaa. Liiton tarkoituksiksi kirjattiin kaikki lastensuojelutyö, mikä ei lain mukaan kuulunut valtiolle tai kunnalle.

Ylppön mielestä tärkein tehtävä oli taistelu imeväiskuolleisuutta vastaan.

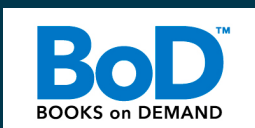
Imetys, asuntojen parantaminen ja hygienian kohottaminen olivat ensimmäiset tehtävät. Ne olivat saavutettavissa valistustyöllä.

Paikallisosastoja perustettiin nopeaan tahtiin

Ensimmäiset paikallisosastot perustettiin jo vuoden 1920 loppupuolella: Hanko 24.10. ja Hämeenlinna 27.12. Vuonna 1921 perustettiin 25 osastoa ja vuonna 1930 osastoja oli jo 524. Joensuun paikallisosasto on perustettu 22.3.1921. Merkittävää liiton toiminnan kannalta oli yhteistyön aloittaminen

Suomen Punaisen Ristin (SPR) kanssavuonna 1925. Järjestöt toimivat yhteisellä organisaatiolla niin, että Lastensuojeluliitto oli SPR:n lastensuojeluosasto. Yhteistyö oli moitteetonta, mutta vuonna 1930 tuli tarve uudistaa organisaatiota. Keskusjärjestöjen, ja paikallisosastojen väliin perustettiin piiriorganisaatio. Hallinnollisesti järjestöt toimivat siten, että paikallisosastot olivat MLL:n ja piiriorganisaatiot SPR:n.

MLL:n Joensuun paikallisyhdistyksen taival perustamishetkestä 1920-luvulla vuoteen 2020.

www.bod.fi